Redacţiunea, Administraţiunea, şi Tipografia:
Braşov, piaţa mare Nr. 30.
Scrisori nefrancate nu se primesc. — Manuscripte nu se retrimet.
INSERATE se primesc la Administraţiune în Braşov şi la următórele Birouri de anunciurî:
în Viena: M. Dukes, Heinrich Schalek, Rudolf Mosse, A. Oppeliks Nachfolger: Anton Oppelik, J. Dannebcr, în Budapesta: A. V. Goldbergerg, Eckstein Bernat: în Bucuresci: Agence Havas, Succursale de Roumanie; în Hamburg.: Karolyi & Liebmann.
Preţul inserţiunilor: o seria garmond pe o colónă 6 cr. şi 30cr. timbru pentru o publicare. Publicarî mai dese după tarifă şi învoială.
Reclame pe pagina a 3-a o seria 10 cr. séu 30 banî.

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANUL LVIII.

„Gazeta“ iese în fiă-care di.
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 12 fl., pe şése lunî 6 fl., pe trei lunî 3 fl.
N-rii de Duminecă 2 fl. pe an.
Pentru România şi străinătate:
Pe un an 40 francî, pe şése lunî 20 fr., pe trei lunî 10 fr.
N-rii de Duminecă 8 francî.
Se prenumeră la tóte oficiele poştale din întru şi din afară şi la dd. colectori.
Abonamentul pentru Braşov
administraţiunea, piaţa mare, Têrgul Inului Nr. 30 etagiu I.: pe un an 10 fl., pe şese lunî 5 fl., pe trei lunî 2 fl. 50 cr. Cu dusul în casă: Pe un an 12 fl., pe 6 lunî 6 fl., pe trei lunî 3 fl. Un esemplar 5 cr. v. a. séu 15 banî. Atât abonamentele cât şi inserţiunile sunt a se plăti înainte.

Nr. 249. Braşov, Joi-Vinerî, 10 (22) Noemvre 1895.

„Politica culantă“ la Făgăraş.

Braşov, 9 Noemvre v.

Numai alaltăerî am înregistrat o voce oficiósă, care ne spunea, că cabinetul Banffy e hotărît a nu urma în cestiunea naţionalităţilor după pofta oposiţiei, ci a stărui pe cărarea unei politice conciliante şi culante.

Şi acum ce trebue sĕ audim?

In vecinătatea nóstră, în comitatul Făgăraşului, unde dela un colţ până la altul locuitorii sunt tot Românî, se ridică de-odată în acéstă eră a „conciliaţiunei“ o furtună grozavă în contra alegĕtorilor românî, carî la alegerile municipale au voit sĕ-şî validiteze dreptul de a alege în congregaţiune numaî bărbaţî, ce se bucură de încrederea lor.

N'a fost de-ajuns că, despreţuind şi lege şi constituţiă, fişpanul a dat poruncă solgăbirăilor sĕi sĕ teroriseze pe ómenî şi sĕ nu tolereze a fi aleşi, decât funcţionarî şi alte creaturî ale sale; n'a fost de-ajuns, că într'un mod abusiv a scos mulţime de Românî din lista virilliştilor: dér acum voinicosul Guido Bausznern vine sĕ ordone cercetare în contra acelor fruntaşî ai alegĕtorilor românî, carî folosindu-se de dreptul lor legal au ţinut o conferenţă şi au stabilit o listă de candidaţî pentru alegerile din 4 Nov.

Ni-se scrie dela Făgăraş, că fisolgăbirĕul de-acolo a făcut perchisiţiă în cancelaria institutului „Furnica“ şi că în 19 l. c. au fost citaţî şi ascultaţî la oficiul solgăbirĕesc toţî cei ce au luat parte la întrunirea amintită.

Va sĕ dică prigonire formală în contra acelora, carî au vrut sĕ-şî esercitéze un drept constituţional pe terenul luptelor municipale.

Nu ne-am aşteptat nicî-odată dela un Bausznern, care a fost adus la Făgăraş pentru meritele, ce şi-le-a câştigat ca archi-mameluc al guvernului, ca sĕ se distingă prin dreptate şi nepărtinire. Dér întrebăm, cum se unesce fapta acésta mai nouă a lui cu pretinsa procedere conciliantă a guvernului?

De respectul legei şi al constituţiei nicî că mai vorbim, căcî l'au păpat încă de atuncî, de când s'a proclamat, că este în interesul ideei de stat maghiar, ca sĕ se falsifice cu tóte mijlócele voinţa poporului. Intrebăm însĕ, cum se face, că atuncî, când dieta rĕsună de învinuirile „patrioţilor“, că Românii nu uséză de mijlocul legal, de a-şî aduce plângerile lor înaintea parlamentului, în comitatul cel mai înpopulat de Românî se pornesce o persecuţiune revoltătóre în contra alegĕtorilor românî tocmai pentru-că voesc sĕ se foloséscă de dreptul, de a-şî validita interesele lor în municipii pe cale legală?

Décă într'un municipiu, unde poporul nostru trebue sĕ constitue representanţa, el este prin violenţă, corupţiune şi persecuţiunî sistematice redus aprópe la neputinţa, de a-şî apĕra interesele sale, la ce s'ar puté óre aştepta mergĕnd cu plângerile sale în dietă, unde chiar de-ar esista o altă lege electorală, în adevĕr liberală, şi chiar de-ar fi scutită libertatea alegerilor, el va forma întotdéuna numai o infimă minoritate?

Una din dóuĕ: orî-că Banffy vré în adevĕr, ca naţionalităţile sĕ crédă în politica conciliantă, de care vorbesc foile oficióse, — atuncî creaturî ca Bausznern îi fac fórte rele servicii; orî că totul este numai o meschinăriă spre a scóte ochii lumei dinafară, — atuncî Banffy cu creaturile sale jócă un joc fórte periculos şi riscat.

In orî-ce cas e neapĕrat de lipsă, ca bărbaţii noştri fruntaşî sĕ fiă cu inima la loc şi sĕ-şî împlinéscă datoria de cetăţenî şi Românî în faţa unor loviturî şi atentate, ca cele sĕvîrşite de către archi-mamelucul dela Făgăraş.

Incurcătură în Orient.

In Orient au luat lucrurile de-odată o întorsătură neaşteptată. Scim adecă, că ministrul de esterne austriac, *Agenor Goluchowski* a luat în mâna conducerea cestiunei orientale, şi a păşit înaintea puterilor europene cu unele propunerî privitóre la o procedere solidară. Totul a mers bine până acum, când pe neaşteptate *Rusia vine şi declară, că nu primesce propunerile Austro-Ungariei.*

Scirea acésta a adus'o mai întâiu alaltăerî diarul *„Neue Freie Presse“* din Viena, şi ea a produs mare agitaţiă în cercurile politice. Monarchul nostru numai decât a ţinut *consultări mai lungî* cu miniştri comunî. Nu se scie, din ce causă Rusia s'a hotărît la acest pas. E probabil, că *şi Francia va repăşi* din acţiunea comună, cu tóte acestea însĕ *„N. Fr. Presse“* afirmă, că décă *Austro-Ungaria, Anglia şi Italia* vor ţiné împreună, scopul şi aşa se va ajunge.

Organul oficios al ministerului estern austriac *„Fremdenblatt“* s'a grăbit sĕ desmintă scirea sensaţională a diarului *„N. Fr. Pr.“*, până acum însĕ întrégа cestiune e încă învĕlită într'o céţă, şi nu se póte prevedé, ce va urma.

O altă scire sensaţională mai sosesce şi din Londra, în care se spune, că alaltăerî a ţinut cancelarul engles lordul *Salisbury* în Brighton o vorbire de mare însĕmnĕtate. Intre altele Salisbury dise următórele: „Majestatea Sa *Sultanul*, îndată după vorbirea ce o ţinusĕm sĕptĕmâna trecută la banchetul lord-majorului, îmî trimise o scrisóre, în care îmî comunică, că L'au atins dureros aserţiunile mele de atuncî, că eu nu m'aşî încrede în realisarea reformelor promise de Majestatea Sa. Din contră acum îmî scrie, că voiesce serios sĕ realiseze reformele, şi faptul acesta L'a şi comunicat miniştrilor sĕi. Mĕ rógă mai de parte, sĕ aduc lucrul acesta la cunoscinţă publică, de-órece prin acésta mĕ asigură solemnel cu *cuvêntul Sĕu de onóre* despre seriositatea şi sinceritatea intenţiunilor Sale“.

Din acestea se póte vedé ce pond însĕmnat pune Sultanul pe pĕrerile politicianilor europenî asupra imperiului sĕu.

Asupra celor mai nóuĕ incidente din Turcia sosesc următórele scirî: Agitaţiunile contra creştinilor din Siria de Nord se lăţesc tot mai mult, şi în împrejurimea oraşului *Aleppo* s'au întêmplat nóuĕ atacurî. In ţinutul *Pajas*, la Nord dela oraşul Alexandretta, s'au întêmplat ciocnirî singeróse între revoltanţî şi trupe turcescî. Din Creta se anunţă, că Mohamedanii din Rethymuv sĕ fi comis mai multe masacre. *„Oficiul Reuter“* anunţă, că oraşul *Karput* a fost atacat de Curdî, carî jăfuiră şi aprinseră misiunea americană, şi *uciseră 40 Armenî.* Tot „Oficiul Reuter“ anunţă, că *asociaţiunea anglo-arménă* din Londra primi în 18 c. o depeşă din Constantinopol, în care se dice: „Armenii suut ucişî în tóte părţile. Mii de Armenî *pier de fóme*“. Tot-odată guvernul engles e rugat sĕ păşéscă într'ajutor, căcî Pórta nu e în stare sĕ facă nimica.

Acestea suut scirile mai nóuĕ, sosite din Orientul revoltat. In fine e de însĕmnat, că prin Londra s'a lăţit faima, că puterile europene ar fi încheiat un aşa numit *„Protocol de désinteressement“*, precum încheiaseră la 1880 cu ocasiunea demonstraţiunei flotelor în cestiunea albanesă.

Dieta ungară.

— Desbaterea budgetului pe 1896 —

Şed nţa dela 16 Noemvre.

Contele Albert **Apponyi** după ce într'un lung discurs se ocupă cu diferite cestiunî economice şi financiare, vorbi despre stările bolnăviciόse din Ungaria, carî nu se estind numai asupra vieţii financiare şi economice, ci şi asupra guvernărei şi a parlamentului. Imoralitatea administraţiei a do-

FOILETONUL „GAZ. TRANS.“

La curtea sêrbéscă.

(Fine.)

Principele de corónă de-atuncî, Alexandru al Serbiei era de 12 anî, regina Natalia de 28 anî. Indestrată dela natură cu tóte farmecele, cu graţiă, spirit şi amabilitate, stîrnì în Wiesbaden compătimirea şi simpatia tuturor.

Cine a trăit pe vremea aceea în Wiesbaden, îşî va aduce cu plăcere aminte de aceea figură elegantă de femeă, care se preumbla cu graţiă şi majestate pe promenadă. Faţa ei bine trăită, ochiul negru şi lucitor, perul abundant şi negru, care-i cădea în bucle pe spate, făcù ca regina Serbiei în curênd sĕ fiă idolul întregului *high life.* Pentru fiă-care ea avea câte-un zimbet graţios şi câte-un cuvênt afabil. „Contesa de Tacova“ era hotărît punctul central al sesonului din véra anului 1888 în Wiesbaden.

Sub acéstă mască esterióră se ascundea însĕ o mâniă ascunsă. Ea se adresă pentru ocrotire împĕratul Germaniei, de-óre-ce şoţul ei cerea estradarea fiiului sĕu, care petrecea cu ea în Wiesbaden. Impĕratul Wilhelm II îi promise scut, el scrie:

Potsdam, 29 Iun. 1888.

M. Sale Reginei Serbiei

Wiesbaden.

In urma telegramei M. V., sosită tocmai acum, mĕ grăbesc sĕ iau informaţiunile necesare, pentru ca sĕ pot lua disposiţiunî în contra mĕsurilor, de carî M. V. crede a fi ameninţată. Rog pe M. V. a se ţiné asigurată, că vĕ veţî bucura în ţĕrile mele da orî-ce ocrotire, care e compatibilă cu îndatoririle mele de dreptul ginţilor faţă de ilustrul D.-Vóstrĕ soţ şi a guvernului sĕu.

Wilhelm.

Intr'aceea ministrul de rĕsboiu sêrbesc, generalul Kosta Proticî, a fost însărcinat de regele Milan cu misiunea, de a aduce érăşî sub puterea părintéscă pe prinţul de corónă, la cas de nevoe chiar şi cu ajutorul autorităţilor din Wiesbaden, décă regina ar refusa estradarea prinţului.

Impĕratul Wilhelm într'o a dóua telegramă din Potsdan, cu data de 5 Iulie 1888, îi dase un sfat bun, dér regina nu voia sĕ scie nimic despre acésta. Impĕratul scrie:

M. Sale Reginei Serbiei

Wiesbaden.

In urma resultatelor informaţiunilor, pe carî mi-le-am reservat în telegrama mea din 29 Iunie, spre pĕrerea mea de rĕu nu pot sprijini resistenţa, pe care o arătaţî faţă de pretensiunea regelui, soţul Vostru, de-a se întórce în patriă prinţul de corónă. Majestatea Sa face us de dreptul sĕu ca domnitor şi tată, când ia disposiţiunî asupra petrecerei prinţului, şi dreptul ginţilor nu-mî permite sĕ mĕ opun la acésta, séu sĕ împedec îndeplinirea unei cererî legale, a suveranului şi a guvernului Serbiei. Prin urmare pot numai atât recomanda M. V., de a pune pe prinţul de corónă la disposiţia regelui, a tatălui sĕu.

Wilhelm.

In acelaşî timp, cu generalul Proticî venise la Wiesbaden şi espiscopul din Niş, Dimitrie, pentru a conferi cu regina. Natalia refusă cu energiă a semna un act, în care se dispunea, că regina, păstrându-şî tóte drepturile, are sĕ se întórcă în ţéră numai la porunca regelui, şi că prinţul de corónă sĕ-şî continue studiile $4^1/_2$ anî în Germania sub supra-veghiarea ei şi numai vacanţele sĕ le petrécă la tatăl sĕu.

Milan, care nu mai vedea în soţia sa o tovărăşă credinciósă, ci o pretendentă periculósă pentru tronul sĕu, era pus într'o situaţiă coercitivă. Natalia trată cu trimişii regelui, generalul Proticî şi episcopul Dimitrie, în mod fórte ofensător şi respinse tótă sfaturile raţionale. Ea asculta numai de consulul general în Francfurt, M. Ozeroff, şi de procurorul suprem al sinodului rusesc, Pobedonoseff, venit anume în Wiesbaden.

Astfel in fine ajunseră lucrurile la o depărtare cu forţa a prinţului de corónă. Fiă-cărui martor ocular îi va rĕmâné neuitat momentul acela înfricoşat, în care copilul de 12 anî se acăţă de regésca sa mamă, şi acésta ţinţi revolverul încărcat asupra şefului poliţiei din Wiesbaden, cu cuvintele: „Voiu împuşca!“ Acesta rĕspunse zimbind cu linişte: „Majestate! De sigur, că nu o iei în serios. Am ordin! Sunteţî însĕ-Vĕ regină, nu sciţî, ce va sĕ dică: ordin ?!“...

In séra următóre Milan îmbrăţişă pe fiiul séu în gara dela Budapesta. In Sêrbia aceste evenimente provocară o mare nemulţămire. Milan era şi afară de aceea destul de urgisit. Viéţa sa privată nu era făcută tocmai de aşa natură, ca sĕ stérgă impresia înfrângerilor de pe câmpul de luptă şi de pe terenul politic.

Publicul cel mare nu scia nimic des-

vedit'o Apponyi prin casul dela Neugrad, unde cel mai onest funcţionar al comitatului a fost ridicat din post pe motive de nimic; ér imoralitatea parlamentară a arĕtat'o prin ilustrarea alegerilor false. După acésta s'a întors oratorul la raporturile dintre partide, dela a căror străformare mulţĭ aştéptă cu drept cuvênt o îndreptare. Din motivul acesta contele Szapáry a propus anul trecut fusiunea, ér anul acesta coaliţiunea cu partidele, carĭ stau pe basa dreptului public. Deşi nu află satisfăcĕtóre cele ce le-a ḑis Szapáry, totuşĭ asupra programului sĕu s'ar puté discuta, însĕ numai atuncĭ, décă ar fi primit propunerile partidei liberale. Deórece însĕ Perczel, Wlassicĭ şi toţĭ ceilalţĭ au respins apelul lui Szapáry la unire, numai rĕmâne îndĕrĕt, decât ca şi Szapáry sĕ se alăture la acea acţiune tare a oposiţiei, pe care el (Apponyi) a înaugurat'o în Caşovia, pentru-ca cu toţii împreună sĕ încerce a rĕsturna actualul guvern. Acéstă alianţă de arme însĕ, trebue înţelésă pe lângă susţinerea neatacată a principiilor, din care causă nu póte primi apelul lui Ugron, ca sĕ se unéscă cu el la rĕsturnarea pactului dualistic. Apponyi rĕmâne pe basa pactului dela 67 după cúm a vorbit şi a dovedit. Insĕ va lupta până la nemurire contra pactului scâlciat şi presentat de Tisza şi urmaşii sĕi, pentru că voesce a susţiné intactă constituţiunea şi prin alegerĭ libere a recâştiga naţiunei libertatea de a dispune ea propriă asupra sorţii sale. Apponyi sfîrşi ḑicênd, că actualul sistem a corupt pe ómenĭ, ca frigurile galbene, şi a slăbit energia individilor de bune sentimente.

Au urmat interpelările. *Helfi* a interpelat în cestiunea demonstraţiunei flotei în Levant. Ministrul Bánffy însĕ n'a rĕspuns până în altă şedinţă, ér *Tibad* în cestiunea vătĕmării dreptului public maghiar în Croaţia, drept, care a fost vătĕmat prin §§ 9 şi 16 ai articulului de lege 21 a dietei provinciale din Agram, unde se face amintire de „cetăţenĭ maghiaro-croaţĭ", pe când articulii de lege 30 din 1868 şi 50 din 1879 nu recunosc în Croaţia, decât esclusiv numai „cetăţenĭ maghiarĭ". Ministrul *Bánffy* rĕspunse, că a avut şi el ocasiă a observa, că în legile autonome croate se află unele espresiunĭ necorecte. Guvernul se va îngriji însĕ, sĕ fiă delăturate.

Cu acésta şedinţa s'a sfîrşit.

O convorbire c'un Softa.

Ḑiarul „*Epoca*" din Bucurescĭ, ce a reapărut de câteva ḑile, publică în nr. 6 dela 8 (20) l. c. o interesantă convorbire c'un Softa. Ea ne arată cum gândesc softele şi ulemalele turcescĭ, şi cât de mare este şi aḑĭ fanatismul mohamedan, în contra căruia trebue sĕ lupte Sultanul, spre a face destul reclamaţiunilor puterilor europene.

Eată ce a spus unul din cei mai culţĭ preoţĭ musulmanĭ, întrebat asupra situaţiunei, în urma evenimentelor armenescĭ:

„Lucrurile merg rĕu, fórte rĕu, — ḑise Softa. — N'avem şef, n'avem Sultan. Sultanul Hamit séu că a înebunit, séu că s'a făcut gheaur. Nu mai e Sultan, s'a făcut unélta Europei. Nu cunósce puterea naţiunei sale şi puterea religiei musulmane create de Coranul profetului nostru. Indată ce s'a urcat pe tron a declarat rĕsboiu Ruşilor, şi în loc sĕ-i biruéscă, a ţinut armatele musulmane în Constantinopole, nicĭ n'a usat de dreptul unui Calif pentru a concentra sub stégul sĕu pe toţĭ Turcii, care se găseau în Asia şi în Africa. Stégul sacru (Sadgiac sherif) n'a fost scos la lumină. Alţii erau Sultanii, carĭ întrebuinţau acest mijloc. Odată dispăruţĭ ei, au rĕsărit din pământ ţĕrĭ ca Bulgaria, Serbia, România, Egipet şi Grecia. Şi afară de asta am pierdut tot teritoriul nostru până la Viena, pe care acum îl are Austria; tótă Caucasia, pe care o posede Rusia, întregul Tunis şi tótă Algeria, pe care le stăpânesce Francia. Am uitat insula Cypru, luată de Englitera, insula Creta şi muntele Liban, care sunt guvernate de creştinĭ, ér acum riscăm sĕ pierdem tótă Asia-mică, transformêndu-se acésta în Armenia autonomă.

Tóte aceste rele provin din causa Sultanului Hamit, care transformat în organ al inimicilor credinţelor nóstre, vrea sĕ pue pe acelaşĭ picior pe ghiaurĭ cu musulmanii, pe stăpânĭ cu raialele lor.

— Dér, întrebă interlocutorul fanaticului Softa, óre acéstă atitudine este ea a Sultanului însuşĭ, séu e împins la acestea de alţii?

— Déca nu ar vrea el, nu s'ar face nimic. Óre Turcia nu e ţéra nóstră? Noi facem ce vrem. Suntem stăpânĭ în casa nóstră. Pentru ce-i e frică şi ascultă pe Europenĭ? Ce-i mai ţine la Pera? De ce nu-i gonesce de aicĭ? Pentru ce nu declară rĕsboiu întregei Europe şi Rusiei? Pentru ce nu declară sfîntul rĕsboiu sacru al panmusulmanismului contra pancreştinismului?

— Dér déca aţĭ fi învinşĭ?

— Sĕ fim învinşĭ? Cum e cu putinţă sĕ fim învinşĭ? Este învinsă vre-odată puterea de neputinţă? Adevĕrul de minciună? Profetul Mahomet de Christ, a cărui învĕţătură necomplectă a venit sĕ o complecteze?

— Care însĕ sunt pretenţiele d-vóstră a softelor?

— Noi am rĕsturnat pe Sultanul Azis, noi vom rĕsturna şi pe actualul Sultan; înainte însĕ de a face acésta vom rĕsturna pe Şeicul-Islam, căcĭ déca era un alt cap al bisericei nóstre, Sultanul Hamit nu ar fi procedat cum procedéză astăḑĭ. Noi vrem sĕ nu se acórde nicĭ o concesiune nicĭ Armenilor, nicĭ Bulgarilor nicĭ Grecilor.

— Cum s'au întêmplat măcelurile din Armenia?

— Ei s'au revoltat şi noi i-am ucis.

— Aţĭ luat şi d-vóstră parte la aceste măcelurĭ?

— Am făcut şi eu datoria mea cum se cere în Coran, şi ḑicênd acestea fanaticul Softa, pronunţă câteva frase din evanghelia turcéscă.

— Aţĭ aflat, că Sultanul, obligat de Europenĭ, a iscălit o Iradă prin care se acórdă autonomia Armenilor?

— Am aflat acésta; dér în ḑiua când ea se va aplica, va fi ultima ḑi a domniei Sultanului, póte şi a vieţei sale.

— Şi ce veţĭ face?

— Ceva fórte simplu. Vom obliga pe Şeicul Islam, cu detronarea lui; vom chiăma poporul, ca sĕ se rescóle; vom omorî orĭ-ce ghiaur, care urmăresce micşorarea drepturilor musulmane.

— Neoturcii vor fi cu d-vóstră?

— Aceştia, déca ar fi séu déca n'ar fi, e tot una. Noi, sĕ-ţĭ spun drept, nu-i prea iubim. Nu ne plac reformele europenescĭ; ceea ce ştiu este, că şi dênşii nu sunt mulţumiţĭ de Sultan, şi ei strigă în contra lui, dér ei vor libertăţĭ, cer constituţiă, lucrurĭ cu totul în contra coranului. Sultanul, ca representant al profetului, e dator sĕ facă binele din propria lui voinţă, ér nu sĕ împartă puterea cu sclavii sĕi.

Desminţire.

Cu privire la un comunicat al „Corespondenţei politice" din Viena, despre care făcurăm şi noi la timpul sĕu amintire, d-l Dr. V. *Lucaciu* publică în „Tribuna" de Marţĭ o desminţire în care ḑice:

a) Nu este adevĕrat, că în vorbirile mele cu ómenĭ politicĭ séu publiciştĭ, aş fi făcut deosebire între Românĭ „*catolicĭ*" séu „*orientalĭ*", fiind vorbă de alipirea Românilor către dinastia habsburgică, séu că aşĭ fi făcut vre-o declaraţiune, din care ar resulta acea distincţiune, maliţiósă şi perfidă.

b) Nu este esact, că vorbind despre înlăturarea divergenţelor, ce esistă între Românĭ şi Maghiarĭ, m'aş fi esprimat în terminĭ atât de neprecisaţĭ, şi *quasi* arĕtând o anumită frică şi deferenţă nemeritată faţă de politica guvernului maghiar.

Ni-ar fi părut bine déca cu acéstă ocasiune d-l Lucaciu ar fi rĕspuns şi la comunicările foilor oficióse maghiare în afacerea contactului sĕu cu Pàzmándy, a audienţei la miniştrii ungurescĭ şi a pretinselor conferenţe, ce le-ar fi avut cu faimosul Jeszenszky în Budapesta.

SCIRILE ḐILEI.

— 9 (21) Noemvre.

La cestiunea studenţilor croaţĭ osânditĭ. Mamele studenţilor croaţĭ osândiţĭ, după cum se anunţă din Zagrabia, s'au hotărît sĕ mérgă la monarchul, şi se céră *graţiarea* fiilor lor. In urma sentinţei pronunţate asupra universitarilor, mulţĭ cetăţenĭ croaţĭ âmblă pe strade cu flor negru la braţ, şi unii au voit sĕ arboreze chiar şi stindarde de doliu, ceea-ce însĕ li-s'a interḑis. In Viena, Praga, Paris şi Petersburg s'au pornit colecte pentru ajutorarea studenţilor şi li-s'a asigurat acestor, că îşĭ vor puté continua studiile fără nicĭ o greutate la universităţile din Viena şi Praga, séu la alte universităţĭ din streinătate.

—o—

Un purtător de matricule fără locuinţă. In comuna, Muşna după cum anunţă ḑiarele maghiare, comitetul bisericesc reformat din acea comună a interḑis purtătorului de matricule invĕţătorului de stat de acolo sĕ conducă matriculele de stat în locuinţa sa; preşedintele comitetului i-a demândat, ca tóte scrisorile privitóre la matricule, sĕ fiă depărtate din casa lui. Apoi i-au dat jos tabla de afişe şi purtătorul de matricule a fost silit sĕ plece şi sĕ-şĭ caute altă locuinţă.

—o—

Susţinerea lui Mileticĭ. Ḑiarele din Budapesta anunţă, că Dr. Slavko Mileticĭ, fiiul lui Svetozar Mileticĭ declară atât în numele sĕu, cât şi al tatălui sĕu, că nu primesce nicĭ o contribuire séu rentă anuală pentru asigurarea esistinţei tatălui sĕu. Işĭ ţine de datorinţă fiiéscă a susţiné pe tatăl sĕu din puterile sale proprii. Ce se ţine însĕ de datoriile bĕtrânului Mileticĭ, pe carĭ acesta le-a făcut nu în interesul familiei, ci în decursul luptei purtate pentru poporul sêrbesc depurarea acelor datorii e necesitat a-o încredinţa pietăţii poporului sêrbesc.

—o—

Convenire colegială. Reuniunea română de gimnastică şi cântărĭ din loc va arăngia Marţĭ séra, 14 (26) Noemvre c. o convenire colegială în sala otelului „Nr. 1". *Programul*: 1) Virandiera de Flechtenmacher, cor mixt; 2) „Hei leliţă din cel sat", de G. Dima cor mixt; 3) Cântec scoţian de Dürrner, cor mixt; 4) Declamaţiune; 5) Trei cântece poporale de Mendelssohn B., corurĭ mixte; 6) „Vin în condru la isvor" de Huber, cor mixt; 7) „Cucule cu péna sură" de G. Dima, cor mixt.

—o—

Dela universitatea din Budapesta. Vinerĭ, în 15 c. au fost ştersĭ din lista studenţilor dela universitatea din Budapesta, *100 de studenţĭ* universitarĭ, deóre-ce nu şĭ-au plătit didactrul pe semestrul prim.

—o—

Iérna a sosit din nou în părţile nóstre. De erĭ ninge mereu.

—o—

Călindarul Plugarului pe 1896 este unul dintre cele mai lăudate şi totodată şi cele mai eftine călindare românescĭ dela noi, avênd un cuprins fórte bogat, bine ales şi întocmit întru tóte după trebuinţele poporului nostru. D-l *I. Georgescu*, colaboratorul nostru economic, şi-a dat deosebită silinţă la partea economică a acestui călindar, aducênd articulĭ, poveţe şi instrucţiunĭ fórte folositóre pentru plugarĭ. Nu mai puţin alésă este şi partea literară, higienică etc. aşa că plugarul găsesce în acest călindar o călăuză bună şi credinciósa mai pentru tóte trebuinţele vieţei sale. Preţul este şi de astă-dată numai 25 cr. Cine comandă 10 esemplare deodată, primesce al 11-lea esemplar gratuit. Calendarul a apărut deja. Comandele sunt a-se adresa Tipografiei „*A. Mureşianu*" séu la librăria *N. Ciurcu* în Braşov, adăugênd câte 5 cr. pentru porto postal de fiă-care esemplar.

—o—

Petrecere de dans. Damele române din Timişóra arangiéză petrecere de dans la 14/26 Noemvre 1895, în sala dela „Fabrikshof" în favorul copiilor sĕracĭ dela scólele române din Timişóra. Pentru comitetul arangiator: *Maria Puticĭ*, presidentă. *Valeria Gherdan*, secretară. Inceputul la 8 óre séra. Biletul de persónă 2 coróne, de familie (3 membri) 3 coróne. Oferte şi suprasolvirĭ marinimóse se primesc cu mulţămită la adresa d-nei cassiere Maria Gherdan (Fabric, Tigergasse Nr. 5) şi se vor cuita pe cale jurnalistică. Damele sunt rugate a se presenta în toalete cât mai simple.

—o—

Cununiă. D-l *Ioan Olteanu* din Feneşul săsesc şi d-ra *Maria Coltofcanu* din Breţcu se vor cununa în 12/23 Noemvre c. în biserica română gr. or. din Breţcu. Fiă în cés cu noroc!

Din Budapesta.

— Noemvre 1895.

Antisemitismul în sînul tinerimei maghiare — Prelegerĭ publice. — Societatea „Petru Maior."

In anul acesta Budapesta e bogată în surprinderĭ. Curentul antisemit a început a prinde rădĕcinĭ afunde în sînul tinerimei universitare maghiare, aşa că, pe când anul trecut universitarii maghiarĭ antisemiţĭ erau în minoritate disparentă faţă de toiul covîrşitor al Jidanilor universitarĭ, anul acesta sunt în majoritate impunĕtóre.

In urma acésta frecările dintre universitarii maghiarĭ semiţĭ şi antisemiţĭ, carĭ devin tot mai agresivĭ, au luat proporţii uriaşe, încât *Jidanii au recurs chiar şi la rector spre a-i ocroti (!) contra antisemiţilor.*

Foile jidano-maghiare, firesce, sunt fórte îngrijate de acest simptom „antiliberal" şi acusă pe universitarii maghiarĭ antisemiţĭ cu „*nepatriotism*"...

In timpul din urmă, mai ales, antisemiţii, după cum aţĭ anunţat şi D-vóstrĕ, au mers atât de departe, încât au trimis chiar şi o *telegramă de felicitare* D-rului *Lueger*, din incidentul învingerii partidului antisemit în Viena, ér la universitate şi prin alte localurĭ de întrunire ale lor rĕspândesc cu dróia afişurĭ antisemite, în carĭ ridiculiséză pe Jiadnĭ.

Aceştia, scandalisaţĭ, au şi tras la dare de sémă într'o şedinţă a societăţii lor „Egyetemi kör" pe preşedintele acesteia, Komlossy, care e antisemit.

Acestor frecărĭ au urmat apoi diferite certe, păruelĭ şi duelurĭ sângeróse.

Antisemitul Komlossy şi un vestit duelgiu evreu Schulhof sunt greu răniţĭ...

Pe semne au cam început a se sătura şi Maghiarii de amabilii lor „*fraţĭ*".

*

Frumósele şi nepreţuitele prelegerĭ

---

pre intrigele Nataliei în contra soţului ei, carĭ intrigĭ au început pe timpul rĕsboiului bulgar. Toţĭ credeau, că Natalia e asuprită, şi o adorau ca pe femeă şi mamă, pe când, din contră, se vorbea în gura mare despre Milan, că jócă tótă nóptea cărţĭ şi petrece cu femeile galante. O damă după alta era eroina scandalurilor la curtea din Belgrad.

Aceste lucrurĭ îngreunară situaţia regelui, care, în contra legilor esistente, cerù divorţul dela metropolitul Sêrbiei. Prin acesta Milan îşĭ puse totul în joc, îşĭ jertfì coróna. . . . .
. . . .

Până aicĭ autorul diplomat. Se scie, ce sa întêmplat după aceea. Milan decăḑù tot mai tare, ducênd o vieţă scandalósă în Paris, îşĭ vêndù şi titlul de rege pentru banĭ, era, încât aprópe tóte ḑiarele din Europa îl stigmatisară după merit.

Regina Natalia, acea femeă mândră şi nefericită, numai la rugarea Ţarului Alexandru III s'a înduplecat sĕ se împace, cel puţin pe faţă, cu soţul ei Milan, faţă de care nu avea alt sentiment, decât cel mai profund dispreţ. Regina Natalia s'a bucurat şi se bucură încă de cele mai vii simpatii atât la noi în ţéră, cât şi în tóte ţerile unde vieţa scandalósă a lui Milan este cunoscută.

Ucu.

publice arangiate de tinerimea română universitară continuă a fi tot mai interesante. In Sâmbăta din 4 (16) Novembre a disertat harnicul student în filosofiă, d-l *Radu Cupariu*, despre „*Liberalismul falsificat*“.

Tema, lucrată cu pětrundere și ilustrată cu esemple vii din viéța de tóte dilele, a produs o impresiune negrăit de bună, — mai ales că autorul ei, care a trăit din nenorocire tot între Ungurĭ, abia la 16 anĭ începù a cunósce dulcea limbă maternă. Mulțumită stăruinței sale neîntrerupte și seriόse, a progresat atât de departe, încât acum e în stare a prelege într'o bună limbă românéscă înaintea unei tinerimĭ întregĭ!

După prelegere urmă o měduósă discuțiă, care lămurì și mai mult obiectul temei, de alt-fel și prea vast pentru cadrele unei prelegerĭ de cel mult o óră.

Ast-fel și dela acéstă întrunire colegială ne-am depărtat cu toții mulțămițĭ și mai înavuțițĭ în cunoscințe.

*

Pe terenul literar, fórte negligiat de mai mulțĭ anĭ, de-asemenea desfășură tinerimea universitară română o activitate așĭ puté dice neobicĭnuită.

In curênd membrii societății „Petru Maior“ vor arangia, după cât am aflat, și o *serată literară-musicală*, ceea ce de mult nu s'a mai făcut, deși e de un neprețuit folos atât pentru societate, cât și pentru strîngerea relațiunilor dintre alésa coloniă română de aicĭ și universitarii românĭ.

Pentru ridicarea societății în privința materială s'a lansat în dilele acestea și *apelul*, publicat deja și în prețuitul D-vóstrĕ diar, apel, de care întréga tinerime légă marĭ speranțe, fiind pe deplin încredințată că iubitorul nostru popor nu va hesita a ne ajuta cu drag, dându-ne astfel mijlócele materiale necesare, cu ajutorul cărora vom puté inaugura o nouă și mai luminósă epocă în viéța societății „Petru Maior“, societate de-o neînchipuită însĕmnătate și de-o profundă influință regeneratóre pentru întreg poporul român!

Ritmic.

România agricolă.

X. Țĕranii și tĕrlașii.

(Urmare).

O muncă mai rațională și succésă ceva mai bine, fiă la arendașul, fiă la preotul, primarul, sĕu prin satele vecine, care l'ar încuragia și îndemna și pe țĕran la o muncă mai sistematică și mai productivă, el n'a avut unde vedé. Căcĭ și aceia se radimă dór tot în munca lui, și în capacitatea lui de lucru. Venite accesorii ale agriculturei: din vêndarea de legumĭ, pometurĭ, lapte, ouĕ, unt etc., la el nu esistă, din contră, el cumpĕră vara întrégă pânea dela brutarul sêrb, legumele dela zarzavagiul bulgar, fructele din altă parte, ér grădina și curtea lui stau în părăginire.

El n'a fost ținut la îngrădirea și cultivarea acestora, pentru a nu-l sustrage dela munca câmpului propriu disă, și proprietarii și arendașii au făcut un fel de monopol din cultura și vêndarea legumelor prin bulgarul adus pe moșiă, care trebue sĕ câștige și el și sĕ plătéscă o arendă enormă pentru pămênt.

Unde proprietarii și arendașii nu s'au uitat la acel mic și neînsĕmnat câștig propriu, și au insistat și îndemnat pe țĕranĭ la închiderea și cultivarea grădinilor lor acolo le-au închis cu toții, și satul întreg are cu totul altă înfățișare, dovadă casul citat mai sus dela Socaricĭ, dovadă sunt satele moșnenilor și țĕranilor ohabnicĭ din vechime de pe malurile Dunărei și Borcei, dovadă sunt satele vechĭ și nouĕ, unde au avut ceva esemplu bun de imitat.

Satele întemeiate de transilvănenĭ pe la începutul seculului, se disting până astădĭ între celealte, și au avut bună influință asupra lor, cum se póte vedé pretutindenĭ în așa numitele cătune-Ungurenĭ, d. es. la comuna Bogza (Rîmnicu-Sărat), cătuna - Ungurenĭ din comuna Cotufundu-Pĕrului, din jud. Dâmbovița, unde nu numai că am vĕdut case mai frumóse, cu câte o odaiă mare de locuit, cu cămara d'alăturea, dér și mai multe instalații economice sistematice: grajdurĭ închise pentru vite, șoprόne acoperite pentru nutreț, grădinile închise și cultivate.

In comuna din urmă am vĕdut și o grădină închisă cu zid de cărămidă arsă, singurul cas, ce l'am vĕdut în țĕră de vre-o 10 anĭ încóce, de când cutrier țera în sus și 'n jos.

Aceste casurĭ, deși isolate, sunt însĕ dovadă, că și țĕranul d'aci póte fi condus la o muncă rațională și productivă, când are cine sĕ-l conducă. Dér ocasiunea i-a lipsit. Sunt sate vechĭ și nouĕ frumușele, d. es. comuna Tudor Vladimirescu, comună nouă lângă Siret, fórte frumósă etc., dér cele mai multe au un aspect respingĕtor. Cultura a lipsit până acum — cu tótă spoiala de cultură mare a arendășiei.

Țĕranul nostru a lucrat vara întrégă cu ómenii familiei sale și cu vitele sale, parte la arendaș și parte la sine, s'a hrănit numai cu buruienĭ, și tómna el nu are atâta recoltă, cât îi trebuesce pentru sine și pentru vite, ca sĕ ésă din iérnă, și nicĭ datoriile nu le-a stîns, datoria a rĕmas aprópe aceeasĭ și perpetuéză la arendaș și proprietar, vitele îi sunt depuse amanet la Creditul Agricol.

Intréga lui recoltă constă din un cărucén douĕ de mohor, 2—3 cărucene de paie de grâu, și nisce cocenĭ de porumb. Cereale abia are sĕ-i ajungă până la Crăciun, nutreț până pe la Bobotéză; porumb, rarĭ sunt țĕranĭ, carĭ sĕ mai aibă până pe la Pascĭ și după Pascĭ.

Și puținelele cereale, ce le adună n'are unde sĕ le păstreze; cerealele cele rĕmase după sĕmĕnat séu le bagă într'o grópă în pămênt, orĭ că trebue sĕ le vêndă mai pe nimica la cârciumarul din sat, ca sĕ se plătéscă de birurĭ cu ele; nutrețurile le ține atară sub cerul liber și tot acolo le dă la vite, el neavênd nicĭ un fel de adăpost pentru vite, decât un saivan, un gard de trestiă despre nord-est, pentru a-le apĕra de vênturile recĭ. Décă mai are și vii, vinul nu l'a tescuit bine și trebue sĕ-l vêndă ca must, căcĭ nu are beciu, nu are pivniță, unde sĕ-l țină. Albine, fructe, industriă de casă, nu are.

Dela proprietar și arendaș el peste iérnă n'are sĕ câștige un singur gologan, deórece aceștia nu șed sĕ consume între țĕranĭ, ci se retrag la orașe. In sat rĕmâne numai comptabilul, orĭ vechilul, ca sĕ-i răfuiéscă, și cârciumarul grec, orĭ jidan, ca sĕ-i stórcă.

(Va urma.)

Alegerile în municipii.

Sĕlagi, Noemvre 1895.

In comitatul Sĕlagiului au fost aleșĭ membri în congregațiunea comitatensă pe timp de 6 anĭ dintre Români următoriĭ:

In cercul *Pirului*: Franciso Cosma, proprietar, și un Ungur; în cercul *Cehăluț*: Georgiu Máriasy, notar cerc. (până n'a fost notar, era Măriaș) și un Ungur; în cercul *Tășnadului*: doi Ungurĭ; în *Santău*: Demetriu Coroian, protopop, și George Filip proprietar; în *Sâncraiù*: 3 Ungurĭ; în *Socacĭ*: Mihai Bobiș, învĕțător, și Antoniu Băliban, preot; în *Bobola*: Ioan Buteanu notar, și Octavian Felecan, pretor; în *Șărmășag*, *Șamșon*, *Mocira*, *Hodod*, *Leliu*: pretutindenea câte 2 ungurĭ; în *Ricad*: Ales. Coste protopop, Ioan Lengyel, preot (cest din urmă pe 3 anĭ) și 2 Ungurĭ și 1 Jidan; în *Băsescĭ*: Mihai Pop, preot, Teodor Lengyel preot, Teodor Simoc, preot și Ioan Chira învĕț.; în *Bîrsău*: Ioan Vașvari preot și Ioan Oșan preot; în *Asuagĭ*: Ioan Szabó notar, și George Șimonca, proprietar; în *Sĕlsîg*: Vasile Mirișan și Iuliu Lobvuț preot și 1 Ungur.

In *Biușa*: 1 Ungur, 1 Jidan; în *Ceh*: 4 Ungurĭ; în *Subcetate*: 4 Ungurĭ; în *Dioșod*: 2 Ungurĭ; în *Cristur*: 2 Ungurĭ; în *Jibău*: 2 Ungurĭ; în *Năpradea*: Gavril Cherebet, Teofil Dragomir, Simeon Meciu și Ioan Tĕrnovan, preoțĭ; în *Tresnea*: Simeon Mărincaș și Vasile Pop; în *Nușfalău*: 2 Ungurĭ; în *Șimleu*: 3 Ungurĭ; în *Ip*: 3 Ungurĭ: în *Camăr*: 2 Ungurĭ; în *Giumelciș*: Ioan Ungur învĕțător, Augustin Carșai preot și Stef. Szabó preot; în *Hurez*: 2 Ungurĭ; în *Periceiù*: 3 Ungurĭ și Ștefan Mica, notar; în *Mileacul Someșului*: Vasile Vaida preot și 1 Ungur; în *Bănișor*: Ioan Moldovan protopop și Laurenț Șima preot; în *Cizer*: Ioan Pop notar și 1 Ungur; în *Crasna*: 3 Ungurĭ; în *Zălau*: 5 Ungurĭ.

In cercurile *Acaș* și *Doba* alegerile se vor face în 28 Noemvre n.

Din lista acésta se vede, că unde Românii s'au nisuit, au reușit; unde au fost indiferențĭ, nu. Cu mult mai mulțĭ Românĭ ar fi putut reuși conform numĕrului sufletelor, căcĭ din aprópe 200,000 suflete, 120,000 sunt Românĭ.

Raportorul.

Flotila europénă.

Amiralitatea englesă a făcut în una din lunile trecute o interesantă lucrare asupra situațiunei flotelor de rĕsboiu ale Angliei, Franciei, Rusiei, Germaniei, Italiei și Austriei.

Acéstă operă nu conține nicĭ o aprobare, nicĭ o discuțiune asupra valórei bastimentelor, ea arată numai numĕrul marelor vase, repartisate în cuirasate de primul, al doilea și al treilea rang, în bastimente de apărare a țĕrmurilor, în încrucișătorĭ de I-a, a II-a și a III-a clasă, și în bastimente speciale pentru torpilorĭ. In numĕrul acestor marĭ unitățĭ nu întră nicĭ avisele torpilorĭ sĕu contra-torpilorii, nicĭ torpilorii. Incrucișătorii-torpilorĭ sunt clasațĭ în numĕrul încrucișătorilor de-a III-a clasă.

Anglia, după acéstă statistică, posede 165 bastimente în serviciu, din care 38 cuirasate, 15 apĕrătóre de țĕrmurĭ, 115 încrucișătorĭ și 3 porte-torpilorĭ, ceea-ce forméză o deplasare totală de 894,835 tone. *Francia*, care ocupă al doilea loc în acéstă numerare, are 83 bastimente, 24 cuirasate, 14 apărătóre de țĕrmurĭ și 45 încrucișătorĭ, formând o deplasare de 393.193 tone. *Germania*, din punctul de vedere al bastimentelor, ocupă al treilea loc; ea are 14 cuirasate, 13 apărătóre de țĕrmurĭ și 28 încrucișătorĭ, a căror deplasare atinge suma de 175.375 tone. *Rusia* vine în al patrelea rênd. Ea are 7 cuirasate, 13 apărătóre de țĕrmurĭ și 13 încrucișătorĭ, formênd o deplasare de 184,468 tone. *Italia* posedă 32 bastimente, astfel împărțite: 14 cuirasate, 4 apărătóre de țĕrmurĭ, 14 încrucișătorĭ, ceea-ce fac la un loc 184.468 tone. *Austria*, cea mai slabă dintre puterile maritime, are numai 8 cuirasate, și 10 încrucișătorĭ, ceea-ce face 68.356 tone.

Statistica publicată de amiralitatea englesă examinéză de asemenea și bastimentele aflate în chantiere. Anglia are 21 bastimente în construcție, Francia are 28 și Rusia are 13. Activitatea în construcțiunĭ de bastimente nouĕ este mai mică în Statele triplei alianțe, decât în cele trei marine precedente. In adevĕr, Germania, Austria și Italia au numai 26 bastimente în lucrare, formând o deplasare totală de 144.588 tone, inferióră cu 15.000 tone deplasărei unităților ce sunt în consrucție în Francia.

Statistica menționéză în același timp și bastimentele a căror construcție este proectată. Anglia are în proect construirea a 32 bastimente, Francia, 11, Rusia și Italia, câte 4, și Germania 3.

In definitiv se póte cu drept cuvênt spune, în urma acestor statisticĭ, făcênd o comparațiă între Anglia și Francia, că cea dintâi ocupă primul loc în marină, ér Francia al doilea loc.

Scirĭ telegrafice.

Viena, 21 Noemvre. Din Constantinopol se anunță, că procederea unanimă a puterilor în Orient a făcut o adêncă impresiune asupra Sultanului, care e decis a lua mĕsurĭ stricte pentru restabilirea ordinei.

Convocare.

Din causa strămutărei grabnice a domiciliului meu la Abrud, convoc o adunare generală estraordinară a „Reuniunei femeilor române din Mediaș și giur!“ pe 16/28 Noemvre c. la 2 óre d. a. în școla gr. cat. din Mediaș, cu următorul

Program: 1) Abdicerea presidentei; 2) Alegerea unei presidente *ad hoc*; 3) Raportul comisiunei de 3 despre predarea actelor și efectelor Reuniunei din partea d-lui Dionisiu Roman; 4) Alegerea unei presidente pe 3 anĭ. 5) Propunerĭ eventuale.

Mediaș, 2/14 Noemvre 1895.

Sofia Pușcariu n. Chendi,
presidentă.

NECROLOG. Subscrișii cu inima sdrobită de adêncă durere aduc la cunoscința tuturor consângenilor, amicilor și cunoscuților, că pré iubita și neuitata soțiă, mamă, soră, noră, mătușe și nepótă **Aurelia Oltean** născ. **Stoia**, după un morb greu și îndelungat în al 31-lea an al etății și al 14-lea al fericitei sale căsĕtorii, în 19 Novembre n. c. la 4 óre p. m., împărtășită cu s. sacramente ale muribundilor, șĭ-a dat nobilul sĕu suflet în mânile Creatorului. Rĕmășițele pămêntescĭ ale scumpei decedate s'au aședat spre repaos vecĭnic Joi în 21 Novembre n. în cimitirul gr. cat. din loc. — In vecĭ amintirea ei!

Blașiu, Novembre 1895.

Vasiliu Oltean, advocat archidiecesan, ca soț; Elena și Vasiliu ca fiiĭ; Cornelia măr. Conrad și Traian ca frațĭ; Sava Oltén ca sócră; Otilia vĕd. Cosmuța și Maria Dancheșiu ca mătușĭ; Rudof Conrad ca cumnat; Elena și Ana ca nepóte.

DIVERSE.

Grațiarea osênditilor în vécurile trecute. Domnitorii românĭ aveau următorul obiceiu de a grația pe osênditĭ. La lăsatul sĕcului de postul Paștilor — mai târdiu în Dumineca cea din urmă a carnevalului — Vodă primea o visită solemnă, apoi oprea la masă pe boerĭ, pe episcopĭ și pe rudele sale. Punêndu-se la masă, înainte de a începe sĕ mănânce, Mitropolitul dicea „Tatal nostru“ și boerii stăteau în picióre. Când ajungea Mitropolitul la „Iartă nouă greșeșelile nóstre, cum ertăm și noi greșiților noștri“, se făcea tăcere și logofătul dreptății (ministrul justiției) începea sĕ cetéscă de pe o listă numele osândiților, și ruga pe Vodă sĕ le erte osênda orĭ sĕ-i ușureze. Atuncĭ Vodă se întorcea spre logofăt: „Ertațĭ sĕ fiă din partea mea, ca sĕ mĕ ierte Dumnedeu“ și întorcêndu-se spre Mitropolit și spre boerĭ: „Pré sfinte și voi boerĭ, rog pe Dumnedeu, sĕ vĕ ție, ca sĕ am totdéuna ajutor la asemenea facerĭ de bine!“ Apoi se puneau la masă. A doua di logofătul însciința pe osêndiții, carĭ erau ertațĭ.

Câțĭ microbĭ se află în lapte? După socotéla unui Portuges, într'o litră de lapte se află: în cea dintâiu óră după ce se mulge laptele 9 milióne de microbĭ; 3 óre mai târdiu 30 milióne, după 4 óre 130 milióne, ér după 24 óre 63.500 milióne.

Literatură.

In editura librăriei „*Carol Muller*“ din Bucurescĭ a apărut o frumósă colecțiune de poesii, întitulată: **Iubire**, de *A. Vlăhuță* — o broșură elegantă, tipărită pe hârtiă de lux. Un esemplar 3 lei.

Proprietar: **Dr. Aurel Mureșianu.**

Redactor responsabil: **Gregoriu Maior.**

Cursul la bursa din Viena.

Din 20 Noemvre 1895.

Renta ung. de aur 4%	119.95
Renta de corône ung. 4%	97.90
Impr. căil. fer. ung. în aur 4½%	123.20
Impr. căil. fer. ung. în argint 4½%	100.50
Oblig. căil. fer. ung. de ost. I. emis.	119.50
Bonurĭ rurale ungare 4%	97.10
Bonurĭ rurale croate-slavone	—.—
Imprum. ung. cu premii	155.—
Losurĭ pentru reg. Tisei şi Segedin.	141.50
Renta de hârtie austr.	99 50
Renta de argint austr.	99 60
Renta de aur austr.	120.55
Losurĭ din 1860	149.50
Acţii de ale Băncei austro-ungară.	1017.—
Acţii de-ale Băncei ung. de credit.	437.—
Acţii de-ale Băncei austr. de credit.	370.50
Napoleondorĭ	9.57½
Mărcĭ imperiale germane	59.C2½
London vista	120.90
Paris vista	47.92½
Rente de corône austr. 4%	100.45
Note italiene	44.65

Cursul pietei Braşov.

Din 20 Noemvre 1895.

Bancnote rom.	Cump.	9.52	Vênd.	9.54
Argint român.	Cump.	9.46	Vênd.	9.50
Napoleon-d'orĭ	Cump.	9.58	Vênd.	9.61
Galbenĭ	Cump.	5.65	Vênd.	5.70
Ruble rusescĭ	Cump.	128.½	Vênd.	—.—
Lire turcescĭ	Cump.	10 78	Vênd.	—.—
Mărcĭ germane	Cump.	58.70	Vênd.	—.—
Scris. fonc. Albina 5%		100.75	Vênd.	101.75